

UJVIDÉKI HIRLAP

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ár: Egész évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:
dr. Nemes Cándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ezébet-tér 6. szám — Telefon szám 49.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A telepítés ügyéhez.

A gazdasági pangás nagy nyomorúságában különösen két fontos kérdés köti le utóbbi időben a magyar társadalom figyelmét. Az egyik a kivándorlás kérdése, a másik a telepítés ügye. Érdekes, hogy egyik a másikat egészíti ki. Tudvalevően kivándorlásunknak egyik főoka, hogy a parasztság földhöz jutni nem bír, a mint rövidebb időre összeszoruló aratási idény alatt nem bír annyit keresni, a mennyi eltartására elegendő lenne.

Akárhogy forgatjuk is a kérdést bizonyos, hogy a telepítési ügynek messze kiható fontossága van állami életünkben. Nem csupán gazdasági hanem nemzetiségi háttere is. Láttuk csak nemrégiben is, hogy a kormány mintegy 5000 holdas birtokot vásárolt a délvidéken, hogy ott telepítést eszközöljön. Ha a kormánynak ezzel az volt a szándéka, hogy a szerbek közé magyarokat telepítvén, a magyar fensőségnek kíván utat egyengetni: akkor ezt helyeslőleg vehetjük tudomásul. Abból indulunk ki ugyanis, hogy a kormány teljesen tisztában van a kezdő telepesek bajaival s azokban őket hathatósan támogatván egyuttal a magyar erő gazdasági érvényesülésének szerez elismerést a

nemzetiségek előtt. Azt természetesen még csak fel se akarjuk tételezni, hogy a kormány nem a legteljesebb rokon-szenyvel és a mi fő, állandóan gondoskodó figyelemmel kíséri a telepesek sorsát, mert ez esetben a fiasko, a magyar állam kudarcza lenne.

A mint hogy a múltban elég keserves tapasztalatot tettünk arra nézve, hogy a telepítési kérdéseknél a legnagyobb óvatossággal kell eljárunk, mert hiszen azzal ke l mindenkor számot vetni, hogy a tömeg ellenálló és illetve asszimiláló ereje nagyon is változékony. Hogy csak egy jellemző esetet említsünk, néhány évvel ezelőtt a Muraközben dunántúli magyarokat telepítettek le. A telepítésnél az volt a vezérelv, hogy a telepes közösségek egynegyed résznyi horvát lakosságával szemben háromnegyed rész magyar telepes legyen. Bárki is természetesen tartotta volna, hogy a tulsulyban lévő magyarok részükre hódítják az elenyésző számban lévő horvát lakosságot; de bizony nem így történt. Megesett ez a csoda, hogy a 25%-nyi horvát lakosság aránylag rövid idő alatt teljesen horvattá tette a 75%-nyi magyarságot.

Ebből az esetből nem akarunk általános következtetéseket vonni, hiszen lehet, hogy

ott különös körülmények játszottak közre, megtagadom azonban arra, hogy a magyar államnak teljes hatalmi súlyával támogatni kell a telepeseket asszimiláló munkájukban.

Mint említettük is, pusztán az erkölcsi támogatás nem mindig vezet célhoz. A telepesnek anyagilag függetlennek kell lenni, hogy a tudtan kívül vállalt kulturmissiót sikeresen szolgálhassa. Csak a legkritikább esetben történik meg, hogy a telepes még anyagi gondjai közepett is hű marad a magyar állameszméhez. A csángótelepek e tekintetben követésre méltó példát nyújtanak. Bármily sok baja — gondja legyen ennek a derék népnek, — megedződve az évszázados küzdelemben — mindent megmagyarosít maga körül. Ez a munkájuk mennyivel intenzívebb és nemzeti szempontból eredménydusabb lenne, ha anyagilag függetlenek lennének.

A magyar állam immár törvényszerűen rendezte a kivándorlás ügyét, nem marad tehát egyéb hátra, mint az, hogy a telepítés ügyét is mielőbb rendezze. Erre kettős mód kínálkozik. Vagy egy u. n. telepítőtársaság alakul, mely eleve el lenne látva az állami kedvezmények mértékével, s így ebben biztos üzleti alapot

TÁRCZA.

A nagyasszony kezei.

A nagyasszony ibolya-szappannal mosta a kezeit. Puha, habos, apró kezei voltak a nagyasszonynak és az ibolya szappan könnyű illata áradt ki a halvány-kékes erezett fehér bőr alól. Bármilyen rátarti kis leány megirigyelhette volna a nagyasszony kezeit.

Apró legény voltam én akkor, de áhitatos bámulója a nagyasszony kezeinek. Valósággal beleszerettem a puha, ápolt kezekbe, melyeken csillogva-villogtak a drága gyémánttüzi gyűrűk és a puha, rózsaszínű csuklón a nehéz, értékes karkötők.

Fehér, ezüstös haja volt a nagyasszonynak és néha bizony ókulárét tett a szemére. Ez akkor volt, amikor a Gartenlaubet nézte mivelünk, gyermekekkel együtt és a puha, meleg kezeivel a hajukat simogatta lágyan, szeretettel. Ilyenkor néha hátra dült a nagyasszony az óriási trónszerű, bársonyos karosszékeben, ölébe tette az ókulárét és mozdított szép, kedves történeteket, gyermekeknek valót, busat, mely vigan végződik, vigat, amelynek

a vége olyan szomorú volt Istenem, hogy még Laezkó, a léha Laezkó is sirni kezdett, a kit pedig mi, gyerekek fakutyának hittünk közösen.

Lágy, dallamos hangja volt a nagyasszonynak mindig, de mi amellettt folyton a kezeit néztük, amelyeken úgy villogtak a drága aranykarikák, hogy belekápáztott a szemünk.

Ám a nagyasszony kezeit mindenki esodálta. Mária néni, aki bizony sokkal lehetett fiatalabb a nagyasszonynál csak épen hogy ókulárét nem hordott, Zsiga bácsi, akinek olyan bajusza volt, mint a kukuriczakőz, amelyből a Rözse Ilonka csinált haját a megkontyolt babájának és mindenki, aki csak bejárt a házba.

— Ezek a jó áldott kezek! — mondta néha Zsiga bácsi, amikor ebéd után nagyokat szuszogott az asztalnál és a nagyasszony kezeit nézte, amelyek valami himzésen babráltak.

Nem is tudom, mióta ismertem én ezt a himzést. Én mindig úgy emlékeztem rá: egy lépesőn jön le egy kurta ruhás, ezer fodros szoknyájú, finom kisasszony toronymagas konty-

tyal, mellette csipkegalléros, rövid nadrágos ur karddal az oldalán, aki udvariasan karját nyújtja a finom kisasszonynak. A rövidnadrágos urnak hiányzott egyik lába és ezt himezte a nagyasszony esztendők óta.

A léha Laezkó egyszer meg is kérdezte a nagyasszonytól:

— Nénike, hát ennek a bácsinak nem nőtt lába?

Amely esacsi kérdésért Laezkó később kikapott Zsiga bácsitól.

Ám akárhogy is, esudás kezek voltak e puha, hófehér kezek. Mindenki dicsérte és esodálta.

— Óh, óh, e jótévő, e drága kezek, a szegények és árvák istápolói! — szokta mondani sirva Mária néni, aki nénémnek szólította a nagyasszonyt, — Bizony titeket is én szegény árváim e kezek taartanak fenn — szölt aztán hozzánk sóhajtozva és vörösre dörzsölve a szemét.

Laezkó, a fakutya, vigyorogva sugta a fülembe:

— Igen, a nénike azért mutogatja annyit a kezeit, hogy lássuk milyen szépek.

találhatna; vagy pedig maga az állam fogja a telepítés munkáját végezni

Az lenne a legjobb megoldás, ha külföldre, s különösen Amerikába szakadt véreink egy, a magyar állam által kijelölt intézetnél gyűjtenék össze megtakarított pénzüket, s ezenközben mindig tudomásukra lehetne hozni, hogy hol vannak újabb telepítési földek. A hol az illetőknek megtetszik, azt az intézet megveszi részére, s ő pedig a vételárat megtakarított pénzéből fedezi. Midőn tehát a kivándorló hazájó, itthon tehermentes föld várja.

Természetesen ezek csupán kombinációk, de az ügy fontossága mégis azt követeli, hogy a napi readról ne engedjük levenni. Ezt állami és gazdasági érdekek is követelik.

Ujdonságok.

A lövölde mulatsága. Ujvidék szab. kir. város polgári ezéllövész egyesülete a helybeli nőegyletek szives közreműködésével Szalay Lajos kir. tanácsos, polgármester védnöksége alatt folyó évi június hó 2-án (kedvezőtlen időjárás esetén a következő vasárnap) nagyobb szabású jótékonyezélú kertü mulatságot rendez saját helyiségében. Kezdeté délután 1/4 órákor. Beléptidij: személyenkin 1 korona, családjegy 3 korona. Katona-, cigány- és tambura-zene.

Városi közgyűlés. Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1904. május 26-án rendes közgyűlést tartott. Tárgyak: 1. A zárszámadások egyszerűsítése ügyében kiküldött bizottság véleményes jelentése (Profuma). 2. A város házi pénztáráról, — közigazgatási letét, — szegényházi és nyugdíjalapjáról valamint gyámpéztárról 1903. évre szerkesztett zárszámadások megállapítása (Náray). Az első pontra a kiküldött bizottság véleményes jelentését a közgyűlés tudomásul vette. A zárszámadásokat kisebb vita után szintén jóváhagyta.

— Hát nem szépek? — kérdeztem megbotránkozva.

— De szépek, szépek, hanem mindig úgy tesz mintha imádkoznék velük.

A léha Laczkó tudnillik ellensége volt az imádkozásnak.

Én meg úgy szerettem volna össze-vissza csókolni ezeket az imádkozó kezeket. De semmiképpen nem lehetett. A nagyasszony nem engedte meg a kezesókot, maszatos szájunkkal, ami teljesen indokolt volt. De még nagyobnak sem engedte meg, hogy megcsókolják, a kezeit. Ebéd után Zsiga bácsinak rendesen nagyon jókedve volt és amíg szuszogva pislogott a nagyasszony kezeire, sűrűn mondogatván:

— Oh, ezek az áldott, jó kezek! — lekapta hirtelen a fejét sunyi módra és kezet akart csókolni.

A nagyasszonynak pir szökött ilyen az arczába és haragosan szólt rá a bácsira:

— Zsigmond! Ne gyerekeskedjék. Tudja, hogy nem szeretem.

Senki sem csókolt hát a nagyasszonynak kezet, senki.

A nagyasszony engem nagyon szeretett. Ha sétálni ment, engem vitt magával. Igazán

Színház. Az ujvidéki szerb színtársulat, a mely most Zentán működik, e hó 26-án, csütörtökön, megkezdi előadásait Óbeesén.

Vármegyei közgyűlés. F. hó 19-én tartották meg vármegyénk rendkívüli közgyűlését. A közgyűlés előtt az a hír volt elterjedve hogy báró Vojnits István fényképének leleplezése is fölvetetik a tágysorozatba. Ez azonban elhalasztatott és így a közgyűlésnek csak két érdekessége maradt: Fernbach Károly biz. tag. beszéde, melylyel a Rákoczy hamvairól szóló kir. elhatározásért felirati köszönetet indítványozott, kerekded szépen stilizált és szépen elmondott nagyszabású beszédben. A közgyűlés természetesen lelkesedéssel fogadta el az indítványt. Még egy kegyeleti tényt határozott el a közgyűlés. Latinovits Pál főispán indítványára határozatba ment, hogy a napokban Jókai Mór koszorús költőnk halálával beállott gyászoeset miatt, megyénk törvényhatósága igaz részvétét fejezi ki az elhunyt költő király özvegyének és családjának, valamint a nagy halott emlékét jegyzőkönyvbe iktatja. A közgyűlés még számos kitűzött ügyben határozott s mintegy 11 óra felé ért véget.

A bács-bodroghmegyei kör mint jótékonyirányu társaskör fennállásának tizéves évfordulója alkalmából F. évi május hó 28-án szombaton esti 8 órákor Budapesten a „vadászkürt” szálló földszinti külön termében társasvacsorát rendez.

A szabadszakai ügyvédi kamara köréből. Steimetz Lajos dr., kulai ügyvéd lakását Palánkára helyezte át; Szárics Bertalan, zentai ügyvéd elhalálozása folytán töröltetett az ügyvédek lajstromából, s irodájának gondnokául Hajdu Dezső dr. zentai ügyvéd neveztetett ki.

A visszatolonczolt. Farkas Mihály névre hallgató becsületes zentai polgárnak nincs egyéb büne, csak az az egy csupán hogy a jó Isten amidőn teregette, elfelejtette a telekkönyvvezetéségnél részére egy kis vagyont a telekkönyvbe írni. Tehát szegény Mihály bátyának drága neve nincs a telekkönyvben. Ő azt látta, hogy nehéz az élet. Pedig dehogyan nehéz akinek van a talba aprítani valója. Csakhogy az a bökkenő, hogy ő neki nem

ritkán esett meg ez, és akkor is rendszerint csak a szegény fájós lábu Tóni bácsihoz mentünk, aki jó barátja volt a nének és olyan unokatestvére, mint én a Laczkónak.

— Na, meglátogatom az én öreg barátomat! — szokta volt mondani a nagyasszony néha és ekkor kézen fogott engem és elmentünk a szomszéd utczába. Ott lakott Tóni bácsi.

Tóni bácsi, szegény nem tudott sétálni. Fájt a lába neki, köszvénye volt és mindig egy nagy székben ült az ablak mellett. Zsiga bácsi mondta otthon, hogy valamikor nagyon szép huszár volt a Tóni bácsi, aki sok katonának parancsolt és három esillagja volt aranyból, meg egy szép lova.

A buta Laczkó ilyenkor is mindig okoskodott, hogy ugye most is azért nem jár sohase gyalog Tóni bácsi, mert megszokta a lóháton.

Mikor aztán mi a nagyasszonynyal meglátogattuk a szegény Tóni bácsit, ő a fájós lábával mindig föl akart szökni a székéről és egész elvörösödve ült vissza. Biztosan nagyon fájt szegénynek a lába.

A nagyasszony ilyenkor mosolyogva és szeretettel szoritotta meg a kezét

volt. Bizonyára nem szeretetett dolgozni. Fölment Budapestre már háromizben azon hiszemben, hogy ott könnyebb az élet. Ott talán hull a manna az égből mint egykor hullott a pusztában a zsidók számára. De hát szegény családot. Ott is csak azt mondják az ilyenfajta szegény embernek: Kaparj kurta! neked is lesz. De hát azt ő ott sem kapart, ott sem dolgozott és azok az éberszemű átkozott Mihaszna Andrások bekisérték őt a rendőrségre, ökelmét, mint állás és munkanélküli esavargót hazatolonczolták. Isten hozta haza! De hát itt is csak felkopik majd az álla, ha nem dolgozik. Akkor már nem lesz más hátra: El el Amerikába, a boldogság hazájába.

A V. H. O. Sz. közgyűlése. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége pünkösdkor, május 22-én tartja évi közgyűlését Budapesten. Ez alkalommal több fontos kérdést tárgyalnak. Mint értesülünk, a Szövetség egyik nagyváradi tagja Szűts Dezső a következő indítványt küldte be a Szövetség elnökéhez, a közgyűlésen leendő tárgyalás végett:

I. A tisztességes hirlapírók között elszaporodott azok fajtája, kiknél az elmeél épügy hiányzik, mint lelkiismeret, akik a tehetséget kofálkodással igyekeznek pótolni, akik pénzért bármit hajlandók megírni vagy elhallgatni, akik a magánbecsületet támadják: a közgyűlés kérje a m. kir. kormányt az ujságíró kamara szervezésére, hogy a tisztességes hirlapírók megvédelmezhetők legyenek.

II. Ennek el nem fogadása esetén becsületbíróság létesítendő, ahová minden megsértett ember fordulhat azok ellen: 1. akik zsarolnak; 2. akik a rágalmat és hazugságot iparszerűleg gyakorolják; 3. a magánemberek magánbecsületét támadó hirlapírók ellen; 4. azon ujságírók ellen, akik ujságíróként kenyérrigységből támadnak. Ezek a hirlapíró kötelekből kirekesztendők a megbélyegző ítélet közzétételével. III. A fővárosi lapok szerkesztősegeit kérje fel a V. H. O. Sz. hogy tudósítói tiszttel csak olyan vidéki hirlapírókat bizzanak meg, akik gyanun felül állanak, s nem hazudoznak. IV. A kötvény részvényke-

— Na, na öreg barátom, ne erőltesse meg magát, megárthat.

Aztán odaült Tóni bácsi mellé és folyton mosolygott. Nekem egy esomó arany csillagot adtak a Tóni bácsi huszár-ruhájáról, hogy játszam velük s aztán kezdtek lassan beszélgetni egymással.

Kíváncsi voltam, hogy mit beszélhetnek, mert a nagyasszony olyan vidámnak látszott és sokszor esőndesen kaczagott. Néha megfenyegette a puha, fehér kezével Tóni bácsit és jókedvűen mondta:

— Na, na, édes Tóni, maga napról-napra fiatalabb lesz.

És sugva felelt Tóni bácsi ilyenkor:

— Maga is édes Klára!

Ezután sokáig hallgattak. A nagyasszony kijézett az ablakon és sóhajtott. Tóni bácsi zavartan köhintegedett.

Egyszer aztán fölállott a nagyasszony.

— Menj, — mondta nekem — a másik szobában van a kendőm. Hozd be!

Kimentem. De az ajtó hasadékon át megdöbbenve láttam, hogy Tóni bácsi meg merte tenni azt, amit senki sem tett eddig, — megcsókolta a nagyasszony kezét. S a nagyasszony mosolygott hozzá. Pakots József.

reskedéssel üzött visszaéléseket tiltsa be a V. H. O. Sz. mert ez a revolverezésnek egyik fajtája s a hirlapíró függetlenségét megtámadja. V. A nyereségvágyból büntetett, vagy vétséget elkövetett, vagy annak gyanúja miatt a könnyű megélhetés czéljából a hirlapíráshoz züllött tagok — a kiadók bevonásával, — a kötelékből kizárandók.

A szabadkai ügyvédi kamara május 29-én d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. — Az igazságügyi miniszter leküldötte ugyanis az ügyvédi nyugdíjügyről való törvénytervezetet s erre véleményt kívánt. A közgyűlés egyik tárgya a fölterjesztendő vélemény lesz, a másik pedig a zugírászat meggátlása tárgyában teendő intézkedések.

Élve eltemetett emberek. Nagy szerencsétlenség történt mult szerdán este a titeli határban lévő Gavanszky-féle téglagyárban, hol — mint tudósítónk jelenti — egy földomlás következtében hat ember életét vesztette. A megejtett hivatalos vizsgálat adatai szerint Dudás Mihály, Gaskó Illés, Gazsi István, Gazsi János, Kántor Pál és Benkő Péter majsai lakosok álig másfél hónap óta dolgoznak ebben a gyárban és téglaveréssel foglalkoznak. Az emberek szerdán egész nap a téglaveréssel foglalkoztak családtagjaikkal együtt. Aznap este a napi munka befejezése után ez a hat ember elhatározta, hogy földet fejtenek, hogy másnapra kész anyaguk legyen. Vacsora után mind a hatan kimentek a gunyhóiktól távolabb eső földbányához, ahol hozzáfogtak a föld kiszedéséhez, de nem úgy, amint azt a gyárfelügyelő nekik megmondta, mert úgy hosszabb munka után jutottak volna a használható földhöz, hanem a magas partot ásták alá és onnan hányták ki a földet. Az így támadt üregnek a felső része azonban leszakadt és eltemette mind a hat embert. A szerencsétlenséget csak jó későre vették észre, mert a szerencsétlenség színhelyén a hat munkáson kívül senki sem volt, családjaik pedig azt hitték, hogy a munka után betértek a kámba. Este 11 óra után az egyik munkás felesége nyugtalankodni kezdett, keresésére indult és ez az asszony fedezte föl a föld omlást, melynek elhanyása után előkerült a hat ember holtteste. Valamennyinek a halálát fulladás idézte elő.

Színház.

Szombaton Suppé gyönyörű operettje Bokaacsó került színre. Azt várta volna mindenki, hogy ez az este telt ház előtt fog lefolyni. Sajnos sok üres pad tátongott. Magáról az előadásról általánosságban megjegyezzük, hogy az is jobb lehetett volna. A czimszerpet személyesítő Szilassy evvel a szereppel nem tud megbirkózni, mert sem ehhez való hangja nincs elég sem elég énektudása. Itt már, a lábvetés művészete nem segít. Ruzsinszky nagyon szépen énekelt. Kár, hogy öltözékére nagyobb gondot nem fordít. Az ő alakja nem türi a nagyon rövid szoknyát, és az a babos vagy miféle harisnya sem nagyon illúsiót kelte. Komáromi ne kimélje annyira a hangját, mert így bizony alig hallatszik ki. Tury és Károlyiné helyen voltak. Ellenben a karok nagyon szépen énekeltek. Rózsa és Komáromi sok erővel játszott és énekelt. Kövesy ötletes játéka sok derűtséget keltett.

Vasárnap délután félárban nagy közönséggel a Drótostót este pedig rendes helyárakkal, azonban kisebb számú közönség előtt a Bokácsót ismételték.

Hétfőn megint két előadás volt. Délután telt ház előtt Kövesynek humoros darabját az Uj honpolgárt adták jó előadásban este pedig Obrenovics Sándor történelmi színmű került színre. Elég ügyes képekben összeállított hü lefolyását adja a darab a nemrég lefolyt szerb királyi drámának. A rendezés is jó volt, az előadás is jó lett volna, ha Sándor szerepe nem Horty nja k kezébe lett volna téve. Neki egyelőre még csak a segédszerepek-nél kellene maradnia. Annál jobb volt minden tekintetben Makó Aida.

Kedden Keleti Juliska, a Magyar-színház énekesnőjének vendégfelléptével nem nagy közönség előtt a Suhancz került előadásra. Eleven temperamentumu, csinos megjelenésű énekesnő Keleti, de egy kissé több hangot ő is elbirna, no meg tán preczisebb éneket is. Ennek daczára a közönségnek eléggé tetszett. Mellette Turyt tapsolták sokat. Komáromy nagyon csinos megjelenésű volt de gyengén énekelt, Magyarynak sem volt való ez a szerep.

Közgazdaság.

Hogyan lehet fokozni a burgonya termését. Köztudomásu dolog, hogy a burgonyát nem szokás közvetlen istálló trágya alá vetni, mert az istállótrágya bár fokozza termését, de keményítő tartalmát csökkenti, a mi még ennél is nagyobb baj, rászabadítja a burgonyavézt s ez az oka, hogy az istállótrágyával ellátott talajokból tartós burgonya nem kerül ki, s ha hamarabb nem télen a vermekben teljesen elrothad és szé folyik. Termé-átlagainak fokozására újabb időben műtrágyákat kezdenek alkalmazni, miután azonban megbízható kísérletek ez ideig nem igen jutottak nyilvánosságra, a legtöbb gazda nincs tisztában azzal, hogy minő és mennyi műtrágyát használjon, a minék természetes folyamánya hogy rosszul alkalmazott műtrágyákkal a várt eredményt el nem érik. Ez ösztönzött bennünket arra, hogy az országos növénytermelési kísérleti állomás által az ország több gazdaságában, hivatalos ellenőrzés mellett végzett kísérletek eredményeit, röviden összefoglalva az az alábbiakban ismertessük. A kísérletek kötött és homok talajon végeztek.

Kötött talajon egy magyar holdra adatott 100 kg. szuperfoszfát és 80 kg. chilisalétrum: egy másik ugyanolyan nagyságú parcellán alkalmaztatott 100 kg. szuperfoszfát és 72 kg. kén-savas ammonium. A 3-ik trágyázatlan maradt. A chilisalétrum-szuperfoszfáttal trágyázott parcella trágyázási költsége 26.40 kor, a kén-savas ammonium szuperfoszfáttal trágyázott parcella költsége 28.16 kor volt. A burgonya árát 3 — koronával számítva a chilisalétrum-szuperfoszfáttal trágyázott gazdaságok mindegyikében haszonnal zárult a kísérlet. Az egyikben tiszta haszonként mutatkozott 33, a másodikban 99, a harmadikban 12, a negyedikben 10, az ötödikben 57. korona tisztahaszon, a mi tehát ugy értendő, hogy az összeg fennmaradt, a trágyázatlan parcellával szemben elért terméstartóbbértékéből, a műtrágyázási költségek levonása után. A kén-savas ammonium és szuperfoszfáttal trágyázott parcellák egy helyen 97, egy helyen 20, egy helyen 10, majd 1. kor tisztahasznót, egy helyen pedig 1 kor. veszteséget mutattak. Az előbbi trágyázási mód tehát jobb s feltétlenül hasznóhajtó.

Homok talajokon összehasonlító kísérletek tettek chilisalétrum-szuperfoszfát- továbbá chilisalétrum-szuperfoszfát és 40%-os kálival. Az egyik parcella kapott holdanként 100 kg. szuperfoszfátot és 70 kg. chilisalétrumot és 80 kg. 40% kálit, 3-ik parcella trágyázatlan maradt. A 1-es parcella trágyázási költsége 24.10 kor, a másodiké, 33.70 kor. Az első parcella termése három esetben némi veszteséggel járt, hét esetben 5.90 47.90 k. tiszta hasznót mutatott. A második parcella a mely tehát szuperfoszfát chilisalétrum és kálival lett trágyázva, csak egy esetben mutatott 3.70 kor. deficitet, 9 esetben pedig igen jelentékeny haszonnal zárult. És pedig a tiszta

haszon volt 1) 2.30, 2.) 29.30, 3.) 74.30, 4.) 83.9, 5.) 26.30, 6.) 2.30, 7.) 56.30, 8.) 50.30 9.) 95.30 kor.

Ezen hivatalos ellenőrzés mellett végrehajtott kísérletek bizonyítják, hogy a mesterséges trágyafélékkel és meddig a szuperfoszfát-chilisalétrum és 40%-os káli laza homok talajokon a burgonya termését valóban hasznót hajtóan fokozza s azért ezen trágyázás kipróbálása burgonya alá nagyon ajánlható.

Kiadó laptulajdonos: **dr. Nemes Sándor.**

418. szám.

1904. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az óbecsei kir. járásbírótság 1903. évi V. 758. számú végzése következtében Dr. Nemes Sándor ujvidéki ügyvéd által képviselt Löwy és Tsa. ujvidéki cég javára Babits Vlada és Babits Vojin turjai lakosok ellen 1200 kor. s jár. erejéig 1903. évi december hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 2000 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: Ruston Proctor-féle 8 lóerejű gőzkazán és egy 6 lóerejű eséplőlada nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az óbecsei kir. járásbírótság 1903-ik évi V. 758/4. számú végzése folytán 1200 kor. tökekövetelés, ennek 1903. évi október hó 1-5-ö napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 117 kor. 35 fillérben bíróilag már megállapított költségek 2 kor. 20 f. árv. kit. erejéig is turjai határban végr. szenvedők szállásán leendő megtartására **1904. évi május hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ó-becsén, 1904. évi május hó 16. n.

Albrecht Ármin
kir. bír. végrehajtó.

Jegyzői oklevéllel bíró fiatal egyén megfelelő

alkalmazást keres.

Czím: a kiadóhivatalban.

Egy új nagyon könnyű Omnibusz (társas-kocsi), 2 keveset használt automobil, 3 használt landauer, 3 keveset használt félfedeles kocsi, több hajtó kocsi, két kerekű kocsi, ugymint lószerszámok és istálló szerek nagyon olcsón kaphatók.

A. Marschall

kocsi-gyáros
POZSONY.

Remekirók Képes Könyvtára

Remekirók Képes Könyvtára

Remekirók Képes Könyvtára

Remekirók Képes Könyvtára

A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINCSESHAZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.

szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító Kiadója LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkeresk. Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomású arczképével.

évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelenik meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik. Bevezetéseinek szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Böthy Zolt., Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszi Gy., Hegedüs I., Hevesi S., Ignotus, Junius (Zilahy K. Béla), Kossuth F., Mikszáth K., Négycsy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász K., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedüs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közel félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangu külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogositott reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Éder Gy., Feszty A., Garay Á., Gergely I., Hári Gy., Hegedüs L., Jászai J., Jendrassik J., Karlovicsky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrády A., Olgyai F., Réthy L., Stein J., Székely B., Szlányi L., Telegdy L., Tull O., Udvargy G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégysz köteté már megjelent

I—II. köteté: Petőfi S. összes költem. Bevezette: *Ferenczi Z.*, Neogrády A., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

III—IV. köteté: Kisfaludy S. összes költeményei. Bevezette: *Junius*, Neogrády Antal, Réthy Lajos, Telegdy László és Tull Ödön képeivel.

V. köteté: Shakspere Remekéi I. Coriolanus, Othello, Romeo és Julia. Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. köteté: Moliére Remekéi I. A fősvény. Dandin Gy. A kényeskedők. Botcsinálta doktor. Bevezette: *Haraszi Gyula* Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel

VII. köteté: Tóth K. válog. költeményei. Bevezette: *Endrődi S.* Neogrády A., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

VIII. köteté: Berzsenyi Dániel munkái. Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József*. Bevezette: *Váczy János*. Gergely Imre, Mihálik D., Szlányi L., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

IX. köteté: Madách I. válog. munkái. Bevezette *Palágyi Menyhért*. Zichy Mihály illusztrációival.

X. köteté: Kossuth L. válog. munkái. Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arczképekkel.

XI. köteté: Homeros Illásza. Fordította és bevezette *Kemenes (Kempfi) József*. Preller világhírű illusztrációival.

XII. köteté: Schiller költeményei. Fordította és bevezette *Dóczy Lajos*. Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. köteté: Tóth Ede munkái. Bevezette *Garay Ákos* festőművész képeivel.

XIV. köteté: Kisfaludy K. munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József*. Éder Gyula, Hegedüs László, Neogrády Antal, Stein János, Szlányi Lajos és Tull Ö. képeivel.

egyes köteté külön-külön is kaphatók 6 korona bolti árcn, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennégysz köteté 3968 oldal (373 iv) és 255 művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vaskos kötet. Ára diszkótésben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.